

terede i Ministeriet, men saaledes, at hver Del af det udelukkende hører hjenne i det Hus, hvori det enkelte Medlem af Ministeriet har Sæde. Alle de Hensyn, som en dansk Minister, altsaa har at tage i det ene Thing — det er mange. Gange nærmest formelle Hensyn, men Formen har stor Betydning — til det Thing, i hvilket han ikke i Dieblisset taler, men senere skal tale i samme Sag, kjendes ikke i denne Form i England. De ere mine Herrer — tillad mig at sige det — ofte altfor lidet opmærksomme paa de Indskrænkninger, som denne Omstændighed nødvendigvis maa paalægge en Minister i det Thing, hvor han for Dieblisset taler. Dette gjælder, naar en Minister taler i Landsthinget ligeoverfor det fraværende Folkething, og i Folkethinget ligeoverfor det fraværende Lands-thing. Alle disse Spørgsmaal, som idelig stilles til en Minister om, hvad han vil gjøre, hvad Løbe de mange Gange ud paa? De Løbe ud paa, at man i Folkethinget skal sige, hvad man har at sige i Landsthinget. No de Herrer ikke, at denne Forskjel mellem Danmark og England har sin Betydning? Men fremfor Alt, mine Herrer — thi jeg tør ikke dvæle ved for mange Enkeltheder — er der en stor Forskjel, som jeg ikke kan andet end fremheve, fordi det staar i umiddelbar Forbindelse med de Klager, der stærkere og stærkere lyde over, at Resultatet af Samlingerne ikke staar i Forhold til Samlingstidens Længde. I denne Henseende, mine Herrer, ere Forholdene i England og i Danmark ontrent saa forskellige, som tænkes kan. Naar en Sag hos os er forelagt af Regjeringen i et af Thingene, hører Regjeringens Indskydelse paa dens Fremme aldeles op. Vi ere i den senere Tid mere og mere i begge Thing komne ind paa, at Sagerne henvises til Udvalg. Hvorledes de fremme dem, ja, det vide de Medlemmer, som sidde i Udvalgene. Jeg veed ikke, om andre ærede Medlemmer vide det, Regjeringen veed det i alt Fald ikke. Der er ikke sjældent for Udenforstaaende noget aldeles Tilfældigt og Ube-regneligt i den Maade, hvorpaa Arbejderne i Udvalgene fremmes. Stundom gaar Sagen saa langsomt, at den kryber frem. Er Sagen kommen til Ende ved en Behandling i Thinget, hviler Udvalget paa sine Laurber, og der kan gaa, jeg veed ikke hvor lang Tid hen, uden at der finder noget Møde Sted til Forberedelsen af den næste Behandling. Derefter kan der komme et eller andet ukjendt Motiv, som sætter Sagen i Bevægelse, og der kommer en glædelig Hurtighed; Sagen kan med glædelig Hurtighed komme til Thingets Behandling. Der kommer Impulser i Bevægelse, som drive Sagen frem, men de ere gaadefulde for Regjeringen; ligesom de Kræfter, der tidligere fremkaldte Svile. Ikke desto mindre er det meget almindeligt, at man gjør Regjeringen ansvarlig for den Maade, hvorpaa Thingets Arbejder saaledes fremmes eller ikke fremmes. I England, mine Herrer, er Sagen ordnet paa en Maade, hvorover Mange af Dem

visst ville, forbauses. De fleste Forhandlingsdage ere de saakaldte Regjeringsdage, hvor det i Virkeligheden er Regjeringen, der bestemmer, hvilke Sager der skal foretages. Hvorledes, vil De sige, er det muligt, og hvad hjælper det, naar Sagerne ligge i Udvalg? Men Sagen er, at Udvalg i Reglen saa godt som ikke benyttes paa den Maade, hvorpaa de pleie at bruges hos os. Der kan være Undtagelser, men i Reglen bruges Udvalgsformen kun, hvor vi vilde tale om parlamentariske Kommissioner. I Forbigaaende skal jeg bemærke, at disse parlamentariske Kommissioner i England naturligvis arbejde medens Parlamentet, er sammen. Det er disse engelske Udvalg, som af og til forberede visse større Sager; men naar disse ere komne saavidt, at der foreligger udarbejdede Lovforslag, veed Forsamlingen paa en Maade, som vilde overraske her, at behandle disse Lovforslag uden en saadan Udvalgsberedelse, som vi mere og mere ere groede fast i. Under saadanne Omstændigheder kan Regjeringen have en levende Indskydelse paa Sagernes Fremme, som er ganske umulig efter den Fremgangsmaade, der har indarbejdet sig her. Som Arbejdets Fordeling efterhaanden er bleven, naar enkelte Medlemmer sættes ind i et meget stort Antal Udvalg, naar derhos kun disse enkelte Mænds Kræfter skulle benyttes, ja, saa er det den udblivelige Følge, enten at Lovforslagene aldeles ikke faae den Drøftelse, som de skulde finde i Udvalget, eller at kun enkelte mindre Sager efterhaanden komme frem, medens de store blive liggende eller behandles paa en Maade, hvorpaa vi have hørt et Exempel, nemlig at den kun er blevet behandlet i et eneste Møde. Det er ganske naturligt. Jeg forstaaer godt, hvorledes det gaar til. Altsaa, mine Herrer, jo mere De ville fordybe Dem i de uhyre Forskelligheder mellem Forholdene i Danmark og i England, jo mere De ville se paa den hele Maade, hvorpaa det parlamentariske System har udarbejdet sig i England, og paa de Vilkaar, hvorunder det virker der, desto mere ville De føle, at vi her staa overfor et eiendommeligt, dybt forgrenet System, der umuligt i saa kort en Tid som den, vi have gennemlevet siden 1849, skulde kunne arbejde sig frem hos os, og som allermindst kan gjøre Krav paa at tvinges igjennem ved Forfæstelse af Finantsloven.

Jeg er hidtil gaaet ud fra den Forudsætning, at Kjernen i det parlamentariske System, saaledes som det har udviklet sig i England, i og for sig maatte betragtes som det normale Resultat af den konstitutionelle Udvikling. Det er vistnok den Anskuelse, som vi Aldre have levet os ind i, og som det falder os svært at opgive, om end Forholdenes Gang i Danmark kan være bleven en saadan, at vi ikke kunne sige, at vi nærme os til dette Maal gennem den Maade, hvorpaa Tingene have udviklet sig i de senere Aar. Men jeg vil tilføje, at den, der med Opmærksomhed følger Udviklingen i